

# ČAJ



*Pro chvíle pohody*

SRPEN 2020

**Časopis Autorů Jičínska**

Sena

já tu nebyla když  
léto obracelo seno  
na víru  
zbyla mi  
špičkou srpu otevřená rána  
srpnové teplo  
vyprchalo z těla.

Pavčina LODEOVÁ

167

Vážení čtenáři,

prázdniny jsou v poločase a ČAJ se vydal tentokrát na cesty po Českém ráji. Zakotvil v Turnově, kde při Knihovně Antonína Marka, pracuje již několik let literární klub. Tahounem klubu je **Pavλίna LODEOVÁ**, která v rozhovoru přiznává, že: „**Psaní, ted' už převážně poezie, se tak nějak přitahuje ke mně, je to potřeba, něco, co mě nenechá být.**“

Pavλίna představuje svoje básně.

Spolu s ní se nám představí trojice členek a jeden člen:

**Kamila PARSI, Martina Mátá NOSKOVÁ,  
Lidmila ŽĎÁRSKÁ a Jiří LODE.**

Můžete je blíže poznat díky ukázkách z jejich tvorby, ale i odkazům na jejich webové stránky.

Jičínské autory zastupují já svoji povídkou „**Chalupa v ráji,**“ která získala 2.cenu na literární soutěži „**Střípky z Ráje**“ v Turnově.

Hezký srpen a vězte, že i dovolená v Českém ráji má svůj půvab, zvláště v doprovodu autorů z Turnova!

Váš Václav

## **ČAJ pro chvíle pohody**

č.167, srpen 2020, ročník XIX

Vydáno 5. srpna 2020 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

[Franczub@seznam.cz](mailto:Franczub@seznam.cz)

Grafická úprava titulní strany Jozev dŘevník Borovský  
Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

***TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!***

## HOST ČAJe:

### Literární klub při Městské knihovně Antonína Marka v Turnově

Literární klub pracuje již několik let a vystřídalo se v něm asi sedmnáct autorek a autorů. Jádro klubu tvoří sedm nejpilnějších. Spolek vznikl díky Literárnímu klubu začínajících mladých tvůrců při KVKLI. Na schůzkách dochází k setkávání autorů, vzájemnému předčítání, diskuzi, kritice a povzbuzení. Členové vystoupili na společných autorských čteních, někteří vydali své prvotiny. Jiní se umístili v literárních soutěžích a publikovali svoje práce v rámci nejrůznějších periodik.

Hlavní duší spolku je Pavlína Lodeová. Ona sama říká, že je jen „svolavačem,“ ale myslím si, že to není tak docela pravda. Nakonec posuďte sami.

**Pavlína Lodeová** (\*1987) žije v Turnově, kde pracuje jako knihovnice ve zdejší městské knihovně. Její básně bylo možné zaslechnout během autorských čtení v Liberci i v Turnově (Literární pozdravy; Kulturnov; čtení v kavárnách, knihovnách i v divadle spolu s kolegy z literárních klubů). Publikovala v několika soutěžních sbornících a periodikách (Literární cena Vladimíra Vokolka, Hostinec časopisu Host, Tvar či Světlik). Materiál pro svou poezii, a snad i první sbírku, nalézá ve starých domech a zahradách, pod drny, za ploty a dveřmi. Inspirací jsou jí hlavně lidé, kteří nic neříkají. Ve chvílích volna ráda vyrazí na vandr nebo menší toulku do českých lesů i vesnic. K životu nutně potřebuje svou rodinu, pravidelný přísun knih, obyčejné všední dny, pevná místa a své drobné jistoty. *(Text převzat se svolením autorky ze stránek <https://stripkyzraje.cz/porota/>.)*

Kromě Pavlíny Lodeové nám představí svoji tvorbu další členky a člen:

**Kamila PARSI,**  
**Martina Mátá NOSKOVÁ,**  
**Lidmila ŽĎÁRSKÁ**  
**a Jiří LODE.**

**„Psaní,  
ted' už převážně poezie,  
se tak nějak přitahuje ke mně,  
je to potřeba,  
něco, co mě nenechá být.“**

## **ROZHOVOR – PAVLÍNA LODEOVÁ**

S Pavlínou Lodeovou (tehdy ještě Skálovou) jsem se poprvé setkal v Turnově v rámci vyhlášení 1.ročníku literární soutěže „Střípky z ráje“ na počátku června 2017. Byla členkou poroty v kategorii poezie. Jak se rozrůstaly naše kontakty s Městskou knihovnou Antonína Marka v Turnově, měl jsem možnost setkávat se s Pavlínou častěji. Třeba na vystoupení Literárního klubu vloni v srpnu, kde představila svoje výborné verše.

Kromě toho, že je vedoucí Literárního klubu při turnovské knihovně, stará se o malou dcerku, a tak jsem rád, že si našla čas na rozhovor.



Foto Jiří Lode.

**- Pavlino, pracujete v turnovské knihovně. Jak moc ovlivňují knihy a literatura váš život? A byla jste již od útlého mládí pilnou čtenářkou? Co jste četla nejraději?**

Knihy a literatura jsou pro mě nezbytností. Čtu opravdu od malička a můj život je s knihami srostlý. A co jsem četla nejraději? Ještě v předškolním čase Čtyřlístky :) na základní škole Geralda Durrella, Jaroslava Foglara. Na škole střední postupně fantasy, sci-fi, konečně už i poezii a nakonec vlastně cokoli, co mě v knihovně zaujalo.

**- Kdy přišel nápad vyjádřit se sama vlastní tvorbou? A co vás na psaní nejvíc přitahuje?**

Psát (tehdy ohromně dlouhé a s odstupem opravdu humorné) fantasy příběhy ve stylu Pána prstenů jsem začala někdy na začátku střední školy. Současně s tím také první básně (dalo-li by se to tak nazvat) o přírodě. Psaní, teď už převážně poezie, se tak nějak přitahuje ke mně, je to potřeba, něco, co mě nenechá být. Dar a možnost. Já za všechny básně děkuji.

**- Jak jsem měl možnost nahlédnout do vaší tvorby, tak je podle mého názoru výborná. Třeba obrat „seno obrácené na víru“ v jedné Vaší básni mě úplně ohromil. Co vás nejvíc inspiruje?**

To asi neumím říci. Poslední roky to byly třeba opuštěné zahrady. Do velké míry příroda. Nahlédnutí do země, kořenů a dřiny v minulém zaměstnání. Může to být konkrétní příběh.

Pocit z místa, z člověka. Cokoli... Teď právě třeba kuchařky.

**- Znáám Vás jako básnířku, ale nezkusila jste někdy i prózu? Jak to případně dopadlo?**

Ano, viz výše. Dopadlo to humorně se vši vážnosti náctileté fantastiky. Pak jsem zkoušela psát povídky (fantaskní nebo surreálné) to už asi bylo lepší, sem tam i nějaký soutěžní úspěch. Ale stejně si myslím, že to nebylo ono. A teď mám je tak pro radost rozepsané sci-fi.

**- Máte své literární vzory? Koho byste našim čtenářům doporučila?**

Vzory asi nemám.

Ale oblíbenců mnoho, je to těžké vybírání. Z poezie spíš jednotlivé sbírky: Výjevy Ondřeje Hanuse, Světloplaché Radka Malého, Probouzení od Miloslava Topinky, Osip míří na Jih od Marie Iljašenko, cokoli od Jana Skácela.

Z prózy světové Michaela Cunninghama, Donnu Tarttovou, Haruki Murakamiho Fanouškům sci-fi třeba Chinu Miévilla, Liou Cch'-sina,

Vilmu Kadlečkovou. Z prózy české Marka Váchu, Annu Bolavou, Ivanu Myškovou, Janu Šrámkovou... Bylo by jich ještě mnoho.

**- Trochu odbočím. Jste vedoucí Literárního spolku při Městské knihovně Antonína Marka v Turnově. Můžete nám přiblížit vznik spolku a jeho dosavadní úspěchy?**

Nejprve bych zdůraznila, že nejsem vedoucí. Mám funkci svolávače, vařím čaj a zamykám knihovnu. Spolek vznikl díky Literárnímu klubu začínajících mladých tvůrců při KVKKI, jehož členkou jsem nějaký čas ráda byla. Když jsem pak začala pracovat v knihovně, byla to ideální příležitost začít se zase setkávat s autory. Vybrala jsem jiný formát, bez lektora, ne pro děti.

Pouze volné setkávání autorů, vzájemné předčítání, diskuze, kritika, povzbuzení.

Největším úspěchem je, že jsme se čtyři roky scházeli a užívali si to. Postupně se přidalo několik společných autorských čtení, ať už v knihovně, na Kulturnově nebo na dalších místech a akcích. Někteří vydali své prvotiny (to tedy ne díky klubu, pouze vlastní iniciativou), jiní se umístili v soutěžích nebo publikovali v rámci nejrůznějších periodik.

**- Máte ve spolku zajímavé autory, jak jsem viděl na Vašem autorském čtení. Jak velký zájem je o činnost spolku? Kolik máte členů? Chodí k Vám spíše mladí autoři nebo jste generačně vyrovnaní?**

Zájem není nijak obrovský, řekla bych přiměřený a je to dobře. Za celou dobu činnosti se v klubu vystřídal celkem sedmnáct členů a sem tam jsme měli i nějakého návštěvníka navíc. Z tohoto počtu se dlouhodobě schází plus mínus sedm autorů. Generačně jsme krásně vyrovnaní. A to je také dobře, máme si navzájem co předávat.

**- Jaké cíle máte jako spolek? Třeba společný sborník? Nebo máte internetové stránky, kde uveřejňujete ukázky z Vaší tvorby?**

Cílem je v budoucnu pokud možno navázat na dřívější pravidelné schůzky, které teď ve stejné podobě nemohu zajišťovat vzhledem k potřebám dcerky. Společné internetové stránky zatím nemáme, někteří členové mají vlastní weby, kde zveřejňují svá díla.

**- Patříte k organizátorkám a porotkyním soutěže „Stríčky z Ráje.“ Jak těžká je pozice porotkyně? A přináší Vám zpětnou vazbu pro Vaše psaní?**

Porotkyni dělám podruhé a rozhodně je to zajímavá zkušenost. Poezie je

velmi subjektivní záležitost a ano, je těžké ji hodnotit. Pomáhá mi velké množství sbírek a básní, které mám načtené a z nich takový dojem, který dobrá poezie zanechává. Hledám mezi soutěžními díly perly a moc doufám, že se letos nějaká objeví :).

Zpětnou vazbu pro vlastní psaní vidím v tom, že posuzuji své básně kritičtěji.

**- Žijete doslova v Českém ráji. Jste rodačkou nebo „náplavou?“  
Dokázala byste žít někde jinde? Případně kde?**

Narozená jsem v Jičíně, dlouhý čas jsem žila v Chrastavě a Liberci. Pak jsem se vrátila do Českého ráje. A jsem moc ráda, měkkost a přívětivost zdejší krajiny, nádherná příroda, většina měst a vesnic v okolí... stále ještě žasnou a užívám tu krásu. Jinde bych určitě dokázala žít také, krásných koutů je všude dost. Ale v Čechách, do ciziny mě to netáhne.

**- Turnov je podle mých poznatků kulturní město. Na co byste nás pozvala? A chybí Vám tady k životu něco?**

Pozvala bych vás samozřejmě na pořady, přednášky, dílny, koncerty, pohádky, divadlo, výstavy a mnoho dalšího k nám do knihovny :). Jinak třeba na pořady O literatuře do kavárny KUS.

Na výstavy do nejrůznějších galerií. Je tu opravdu z čeho vybírat a momentálně mě nenapadá nic, co by mi v oblasti kultury chybělo.

**- Nedávno jste porodila dceru. Jak roste? Vyprávíte jí vlastní příběhy nebo raději čtete klasické pohádky? Chtěla byste, aby se stala spisovatelkou? I když , jestli ji povedete k lásce ke knížkám, se ani ptát nemusím?**

Dcerka se čtení musí aktivně účastnit, předčítat si nenechá. Zatím to tedy chce spíše leporelo a herecký talent (ten u sebe k vlastnímu překvapení nacházím, ale pouze v soukromí). Klasické pohádky (veršované ze Špalíčku) se učím zpaměti, abych mohla vyprávět. Žádné touhy stran její budoucí kariéry nemám. Uvidíme, jaké dary a talenty v sobě objeví.

**- Myslíte si, že kniha může udělat člověka lepším?**

Ano, myslím, že může.

**- Mimochodem jak se dá skloubit péče o dceru a psaní?**

Jde to. Pomaleji, než dřív, ale jde. Možná jsou ty krátké chvíle s poezií o to intenzivnější, oč jsou vzácnější.

**- Manžel je ale taky autor, takže má pro Vaše psaní jistě pochopení?**

Manžel je autor a především autor děl výtvarných. Pracuje jako výtvarník, ilustruje, maluje obrazy. Je většinou mým prvním čtenářem a pochopení určitě má.

**- A jak je to s „porodem“ Vaší první sbírky? Kdy se můžeme těšit na její vydání?**

Vzhledem k tomu, že na sbírce aktivně pracuji poslední tři roky a stále se mi nezdá dost vybroušená, dala jsem si ultimátum. Do konce letních prázdnin musí být hotová. A pak samozřejmě záleží, zda se bude líbit i nějakému nakladateli.

**Přeji Vám hodně úspěchů v životě i tvorbě a doufám, že se brzy potěším nad Vaší knihou poezie. Děkuji za rozhovor i ochutnávku Vaší tvorby.**

Václav

I já děkuji, bylo mi potěšením.

## Z TVORBY PAVLÍNY LODEOVÉ

...

léto oslepené vůní sousedního domu  
koprovou  
káci bezoblačná poledne  
moc nízko odtržená  
do pokosené trávy  
senný neklid tápe mezi stromy  
napřažený

## Cosmos bipinnatus

Krásenky za drátěným plotem  
na oko  
na růžovo  
ale to ticho  
vybělené k nepoznání  
nepřesvědčí.



...

Na zápraží si lehá  
na hubený bok  
hledá skrýš dveří  
popraskané srpnové sucho  
zadřené třískami do dlaní

...

Zamotaná do dveří  
mezi nádechy papuče  
hlas v prstech  
strach na klíce  
do dřeva tiskne slova  
a sbohem skřípe v pantech  
přibouchne oči.

...

stáleplodící pouť  
léto jak protržené labutěmi  
nahnile sladké malvičky  
za tepla polyká

## **Rubus**

s chutí zapomenu  
s chutí ostružiny vrostlou v patře  
na chvíli opouštím svou tvář  
pro kousek přítomnosti bez trní  
marně trhám

...

Souvětí sepraná na kost  
vadnou v rukách  
uzlíky kloubů  
vklíněné do vrstev mlčení.

...

Známí rezaví v koutě kůlny  
složení na kolena  
na očích prach  
klid chladného plechu  
vzduch postává kolem  
už léta.

...

vrznutí branky  
zvuk jako zeměměřič  
krokuje parcely  
cízí zranění  
zarostlá bršlicí

...

kostry skleníků  
staré fraktury  
koroze zraje  
hned z kraje  
zahrada  
pohozená v křoví

## **Sena**

já tu nebyla když  
léto obracelo seno  
na víru  
zbyla mi  
špičkou srpu otevřená rána  
srpnové teplo  
vyprchalo z těla.

## **Kamila PARSI**

*Potřebu psát ventiluji ve svých blozích, jak na skleněné internetové stránce [www.parsi-glass.com](http://www.parsi-glass.com), tak i na našem druhém webu s kořením, delikatesami a orientálními specialitami [www.karavana.cz](http://www.karavana.cz). Již je na světě i má první autobiografická kniha, která pod názvem „S Alibabou v posteli“ vypráví o dobrodružném soužití s mým mužem. Psaní je úžasný způsob, jak si uspořádat myšlenky a vypořádat se s kotrmelci života, kterých mi bylo dáno do vinku požehnaně, ale právě díky nim má moje snažení, a potažmo i můj život, svůj hluboký smysl, ve který věřím.*

## **Kamila PARSI: KAVÁRENSKÝ POVALEČ**

„Kdybych měl rentu, byl by ze mě kavárenský povaleč“, svěřil mi kamarád před mnoha lety svůj životní sen. Naprosto jsem nechápala, jak může někdo toužit po vyvalování ve vypolstrovaném boxu. Tenkrát mi bylo něco málo přes dvacet a právě jsem rozjížděla své sklářské studio. Nedovedla jsem si představit jediný okamžik bez aktivní tvorby. Jen tak sedět, zevlovat okolo, naslouchat útržkům hovorů přisedících a nic nedělat, nic nevytvářet, negenerovat žádné hodnoty bylo pro mě naprosto nepředstavitelné.

Dnes touhy svého přítele nejen chápu, ale po mnoha činných letech generujících pochybné a pomíjivé hodnoty jsem se s takovou vizí seberealizace krásně ztotožnila. Touha trávit zbytek života s rentou v kapse, rozvalená v měkkém křesle s vonící kávou v dlaních se i pro mě stala vrcholem tvůrčí kariéry. Obzvláště, když mám to štěstí a ocitnu se v kavárně, kde citlivě vybraná hudba podkresluje stíny vrhané vzrostlými fikusy tvořícími příjemné soukromí, pohltnu mě touha setrvat tam věčně. V takových vzácných klidných chvílích se mi vděčnými společníky stávají papír a tužka. Panuje-li kolem mě klid, mohu nerušeně brouzdat vlastním vesmírem a nechat myšlenky volně splývat na papír. Avšak nachomýtnu-li se k nějaké debatě hlučných sousedů, rozhodně nežebrám. Často se člověk dozví spoustu nečekaných informací.

„A co je to to preso?“, ptá se bezelstně jedna postarší zákaznice, evidentně nepatřící do týmu sekretárek na generálním ředitelství. „To se namele kafe a přes ten kávovar se udělá preso“, odpovídá odborně servírka. „Takže Turek, jenom toho je míň“, vyhodnocuje informaci dáma a horlivě přitom víří lógr na dně své poctivé turecké kávy, kterou by si Turek určitě nikdy neuvařil.

Spletité životní příběhy se nejlépe nasávají v prostředí maloměstských cukráren se třemi stolečky. Zde nelze nic přeslechnout. Dozvíte se, kdo koho doma mlátí, který zedník mlsá jakou zmrzlinu, někdy i intimnosti ze

života obsluhy. Jednou jsem se takto stala bezděčným posluchačem debaty o nekřesťanské pracovní době, kterou vykořisťující majitel cukrárny požaduje po svém nebohém personálu. Julča maká dvanáctky i tři dny v týdnu a jednou za čas dokonce i sobotu a neděli. Prostě hrůza. Bylo pondělní dopoledne a já jsem si právě užívala hodinku volna po čtrnáctidenním bezvíkendovém maratonu čtrnáctihodinových směn v naší rodinné firmě. Ráno jsem již stihla zavést děti do škol, dojít na poštu, na nákup a rozvézt zboží, a tak jsem se zájmem naslouchala, kam se zaměstnanecká filipika došplhá. Slečna mi však vytřela zrak, neboť celou ztěžovací řeč smetla z pultu větou: „Ale mě to baví. Helčo, že mě to baví?“, utvrzovala se ještě ve svém stanovisku u kolegyně, a aby se neřeklo, tak dodala: „Je to sice za almužnu, ale baví mě to.“

S poklidem maloměstských cukráren kontrastuje rušný cvrkot kavárenských zákoutí nákupních center. Jejich výhodou bývá naprostá anonymita umožňující nerušené nasávání atmosféry. Všudypřítomný šum korzujících lidí, roztočených klimatizací, bzučících zářivek a jiných vzruchů většinou zcela vyruší příjem hovorů ostatních návštěvníků. Pozorování okolní scény proto připomíná němý film, podbarvený monotónním doprovodem již zmíněné filharmonie zvuků nákupáku. Lze zaznamenat nervózně poposedajícího obchodního zástupce, sklánějícího se nad rozloženou smlouvou, kterému trpělivě naslouchá polapená oběť – asi dvacetiletý mladík. Obsah smlouvy rozhodně vidět netoužíte, kolik a za kolik si ulovený koloušek půjčuje. Pootočením kamery očí zachytíte přípitek dvou dam. Velké tenkostěnné sklenice neslyšně cinknou a vy můžete rozhodit sítě do moře fantazie a vylovit libovolný příběh, jelikož pravý důvod jejich setkání se nikdy nedozvíte.

Kdybych měla rentu, byl by ze mě kavárenský povaleč a nejmíc času bych bezpochyby trávila v pražské Karlově ulici v kavárně divadla Disk. Báječně se tam mísí pestrobarevné tváře turistů s mnohdy bizarními ohozy studentů. Vzduch víří tvůrčími debatami a energií sdílených zážitků. Sem tam lze zahlédnout i prosté smrtelníky, kteří nejsou ani na dovolené ani nepatří k bezstarostnému mládí z univerzitních řad. V poslední době mám štěstí k té třetí skupině návštěvníků občas patřit. To si pak naplno užívám tamní genius loci, voňavé cappuccino a chvilku nečinného klidu, než naskočím zpět do kolotoče každodennosti.

Nežehráám na osud, že mě nepoložil do kolébky se stříbrnou lžičkou v ruce, nebo rentou v kapse. Zaposlouchám se do melodie francouzského šansonu a pohledem nad hlavy hostů KAFEDAMU zachytím zavěšený portrét Václava Havla. Oplatím mu potutelný úsměv a nezbude mi, než vzdát díky prozřetelnosti za to, že je stále o čem snít...

## **Martina Máta NOSKOVÁ**

*Tvořím, protože mě to baví. Tvořím, protože chci. Tvořím, abych se nezbláznila...*

*Jsem zarputilý prozaik, který se nezalekne většího množství stran. Fascinují mě lidé a lidskost, kontrast, který je v tomto pojmu skrytý. Vždyť láska, oběť, nebo milosrdenství jsou stejně lidské jako nenávisť, zrada a bezdůvodná krutost. Zajímá mě život a ten nelehký obzvlášť. Jsem autor „webový“ – už léta publikuji své literární pokusy ve virtuálních komunitách a pak je zase mažu, protože potřebují upravit. Ale aspoň zlomek najdete na mém webu [matopsani.webnode.cz](http://matopsani.webnode.cz).*

### **Radost**

Nevěděla, kdy se rozeběhla – jen tak, z čiré radosti ze života. Bosé nohy se bořily do vlhkého písku, šumění vln ponoukalo k pohybu.

Úsvit se roztránil na nekonečné hladině. Běžela, dokud jí nedošel dech. Když zastavila, slaná voda jí v pravidelném rytmu omývala kotníky. Tep oceánu byl jako hudba. I když se sotva uklidnila, chtělo se jí tančit. Tanec byl její život, její láska.

Jen naslouchat... a udělat první krok... druhý... třetí už byl rychlejší. Otočka, její vlasy se rozlétly kolem. Když vyskočila a příliv znovu objal její chodidla, kolem se rozstříkla voda.

Rozesmála se, rukama opsala ladný oblouk a vítr se propletl prsty, jako neviditelný partner. Nechala se jím vést k další otočce. Pak se prohnula jako luk, stejně napjatá, připravená vykročit.

Její rychlé a přesné kroky za sebou zanechávaly nepravidelnou řádku stop. Vlny udávaly rytmus, melodie vycházela z jejího srdce. Každý její pohyb byl dokonalý svou přirozenou elegancí a živočišností, se kterou se poddávala tanci.

At' jdou do háje všichni, co jí svazují technikou, ona chce ŽÍT!

Nakonec se rozesmála a vysíleně padla do písku. Přelila se přes ni další vlna. Bylo jí jedno, že jí zmáčela kalhoty i triko.

Žila, a to bylo to hlavní.

### **Divný**

„Tohle není pro tebe!“

Pořád slyším ten hlas. Proč zrovna teď!

V zákulisí je obvyklý shon, ale já ho skoro nevnímám. Jeviště je blízko, zalité světlem, a známá melodie mi vibruje v každém nervu. Cítím sílu publika v sále – děsí mě a přitahuje zároveň. Kostým je najednou nepohodlný.

„Box je pro chlapy, tanec pro teplouše!“

Zarývám si nehty do dlaní. Musím jim dokázat, že neměli pravdu! Všem, kdo mi nechtěli věřit, ponižovali mě... Musím to dokázat sobě!

„Holky ať si hopsaj, ty budeš dělat něco pořádnýho!“

Musím se soustředit... Jenže hlas v podvědomí nechce zmlknout a hudba žene dál – rozvášněné stádo not pod taktovkou dirigenta. Tóny nemilosrdně odpočítávají čas čekání. Co když padnu pod jejich kopyty a z mého prvního vystoupení zbude jen ostuda?

Tanečnice odchází z jeviště, její part končí. I když zhluboka oddechuje, usměje se na mě. Jsem tak nervózní, že to nevnímám. „Jsou tví... užij si to!“ šeptne.

Snažím se usmát. Zbývá několik posledních tónů.

Nemůžu se pohnout... je to nemožné... přeci...

Teď...

Svět se rozpadl v ostrém světle jeviště a zmizel. Zbývá jen hudba a já...

Nevšiml bych si, že je po všem, kdyby prostor kolem nevybuchl...

Lidé... stojí a tleskají.

### **Ambice**

Za okny se snáší soumrak, slunce se dávno skrylo mezi střechami. Jsi unavená, tělo tě bolí, přesto se znovu vracíš k přehrávači a pouštíš part, který ti nejde. Jestli se to do zítřka nenaučíš, bude to konec tvé kariéry, která ještě ani pořádně nezačala.

Zaujmeš výchozí pozici.

Dva, tři... krok... dva, tři...

Pořád stejně, do zblbnutí.

Tři, čtyři, otočka...

Nemilosrdně ždímeš z těla další taneční figury. Odřené nohy pálí.

Výskok...

Neustála jsi to!

Bolest vystřelila z kolenou až do kyčlí. Rukama praštíš do podlahy, zařeš. Stěny kolem ti vrací odraz zoufalství, zrcadla nemilosrdně ukazují kruhy pod očima i slzy.

„Jsi v pořádku?“ Dovnitř nakoukla známá tvář.

Nenávidíš ji, stejně jako nenávidíš sebe a celý svět. „Vypadni!“

Jen pokrčí rameny a zmizí.

Namáhavě vstaneš. Nemůžeš to vzdát!

Znovu stejná hudba, stejné kroky, ale každý nesnesitelně bolí únavou a modřinami. Už se ani nesnažíš zadržovat slzy. Tanec je krev a bolest. Víš to lépe, než jiné, přesto to nevzdáváš. Chceš být nejlepší, jenže tvoje tělo stojí

proti tobě.

Nemilosrdná hudba žene dál, vlak ti ujíždí, nemáš sílu na něj naskočit.  
Nestíháš.

I když víš, že nemůžeš dál, stejně nepřestáváš. Zbývá jen bolest  
nevyhnutelného pádu. Jenže už nejde vstát.

Tančit, nebo zemřít...

## **Jiří LODE**

*Věnuji se především výtvarné tvorbě, okrajově také hudbě, a k tomu  
občas píše poezii, poetickou prózu, nebo texty k vlastním písňím. Se svou  
psanou tvorbou jsem se zúčastnil nemnoha literárních soutěží, několik textů  
k zamyšlení spolu s obrázky vyšlo ve sborníku Od Ještěda k Troskám.*

*Více na [jirkalode-art.webnode.cz](http://jirkalode-art.webnode.cz).*

### **Předzvěst**

Už se zase vidím na cestách  
linie borovic v patách  
a jejich touhu, tu vůni nesu do dálky  
kořeny, rozvodněný potok života  
pevně zakotvený kamkoli se podívám.

### **Jsi**

Moje dávné známosti  
okrasné spolky dalekých výhledů  
zase kladou do výloh  
jednosměrné křižovatky lesů a polí  
záda jemně přikryjí pláštěm obzoru  
a stojí mi tak po boku  
když v úžasu zas kráčím  
pohled duše do všech stran  
slzy na pokraji útesu mé vděčnosti  
že Jsi.

### **Obrazy cestou**

Utíkají, krouží, tají draví ptáci  
sněhobíle planoucích vloček  
Klec čekání na jaro  
srovná kaple mezi stromy  
Tlačí tvá ramena daleko od sebe  
daleko ode mně  
A tanec na pokraji sílí.

### **Obzor**

Cesta nocí  
pouští tmy  
ztracené je světlo v nás  
a my  
bezoblačné siluety snů  
pomalu své kotvy vlečem  
k dálkám  
břehům dne  
a pravdám  
kterým neutečem.

### **Silueta**

Lehká, nadlehčená spravedlnost  
ubíhá nad siluetou borovic  
předplacené místo  
namísto podhorských slavností  
neúplatná řeka  
a jistota, kterou hledáš  
i přesto existuje  
zády halí les  
a čeká.

### **Můj kraj**

Skok přes potok  
je otisk mojí duše v kraji  
a otisk toho kraje v srdci  
břeh zrytý párem stop;

jsme spolu,  
navždy trochu svoji  
můj kraj, a já  
a stopy bot.

### **Na dosah**

Dva břehy řeky, to jsme my  
stále tak blízko si vzdálení  
napořád spolu a s námi strach  
že nikdy nebudem na dosah.

### **Bezdná**

Za poslední lampou  
klouby ticha zbledly  
lesy sněhem voní  
krokům tanec plá

touho mělkých nocí  
nenechej mě usnout  
pro tvé stráně dýchám  
cesto bezdná.

## **Lidmila ŽDÁRSKÁ**

*Mudrci říkají, že život je Boží hra – Lila. A tak si hrají a dělá mi potěšení  
si v duchodovém věku vybírat slovíčka z bohaté sbírky našeho jazyka a  
vyjadřovat jimi své dojmy z okolního světa.*

Boží milost čeká na naše "Ano, vzdávám se ti"

Strach je pro tebe největší nebezpečí

Když se srdce cítí stísněně



chtělo by létat nad krajem  
a mezi krákáním havranů  
volat - miluji miluji miluji!

Volnost a svoboda není pro slabochy

Jen blázen chce nekonečno nacpat do zkumavky  
a dělat s ním pokusy

Rozdíl se zpozdil – vyhrává rovnováha.

Rád pozoruji  
baví mě absurdity  
hrátek života

Žijeme v době  
kdy se ze zbytečnosti  
stává nezbytnost.

Chyba se chybou  
stane teprve jejím  
opakováním.

Není už třeba  
přetěžké břímě dějin  
za sebou vláčet

Víc nežli pláňka  
plané mohou být jen  
řeči zlých lidí

Jenom srdce - když  
krása nehlasně zpívá  
jsou jí publikum

S Bohem odcházíš  
sám nedohlédneš kam – já  
s Bohem zůstávám

Naslouchá sobě  
ten kdo naslouchá Zemi  
moudrosti blížek

Slza uvízla  
v kornoutku kontryhelu  
kdopak to plakal?

Osamělý strom  
dává – stojíc tu v poli  
krajině smysl

Růže být může  
tou jednou z nejkrásnějších  
pravdou na světě!

Sdílím s mouchami  
lítost, že vlaštovky už  
nepřilétají

Mezi kolejami  
něžné máčky tancují  
v průvanu vlaků

Podzimní listí  
tančí s větrem vzhůru svůj  
poslední tanec

## Václav FRANC CHALUPA V RÁJI

„Já tě zabiju, brácho,“ křičela Jiřina na mladšího bratra Jaroslava. Nebetyčně ji štvál. Vlastně od narození.

„Taková velká kobyla, už by měla mít rozum,“ oponovala Jiřině matka, ale věděla, že dceřina pozice jedináčka byla ohrožena, když po téměř deseti letech přivezla z porodnice syna Jaroslava. Od té doby vlastně trvala nevraživost obou sourozenců. Nakonec Jiřina měla svůj díl pravdy, neboť „Jaroušíček,“ jak s oblibou pitvořila bratrovo jméno, byl kluk. Navíc do Jiřinina života vstupoval v době její puberty stále více. Zatímco se chtěla líbit klubům, chodit na mejdany a první rande, měla za sebou jako kouli přivázanou u nohy mladšího brácha. Musela se o něj starat, když rodiče byli v práci, utírala mu zadek, což mu mnohokrát v životě vyčetla. A stejně nemohla žalovat. Když jí Jaroušíček něco udělal, rozum měla mít přece ona. Byla starší. Velká. Dospělá. On byl ten menší, slabší, co ještě nemá rozum.

Tak nějak se stereotypy z dětství objevovaly s železnou pravidelností v jejich životech, i když už dávno odrostli oba dětských střevíčkům. Jiřina se vyučila prodavačkou, dělala v masně, protože tam se dalo vydělat, jak říkávala, i když to pro ženskou nebyla lehká práce. Moc si stejně nemohla vybírat. Její vysvědčení nedávalo velké naděje na studia. Zatímco Jarka se učil výborně. Však jeho jedničky měla Jiřina pořád na talíři.

„Vidíš, kdyby ses učila jako Jaroušek, mohla sis vybírat školy,“ servíroval otec Jiřině její trojky každý den k večeři. „Nefňukej, říkal jsem ti to mnohokrát, ale pro tebe byly kamarádky a kino přednější.“

Tím víc Jiřina brácha nenáviděla, nejen že byl mladší, ale byl i úspěšnější. A když začal studovat pedagogickou fakultu, sestra nemlčela. Jiřina už byla dávno vdaná za Standu, kluka stejně starého, vlastně mladého, jako byla ona. Jezdil motokros. Živil se jako automechanik ve zdejších ČSAD. Vdávat se musela, což ovšem v těch dobách nebylo nic výjimečného. Dcera Veronika byla na světě, sotva oschlo svatební oznámení. Standa s dětským pláčem stále více mířil do hospody a Jiřině se pořád nedostávaly peníze.

„Víte, co stojí dneska vysoká škola,“ vyčítala Jiřina rodičům, „ale pro Jaroušíčka to máte dost, ale pro naši Verču to děda portmonku neotevře, co?“

Jaroslav vystudoval vysokou školu. Chtěl zůstat učit někde v kraji. Snad mu do jisté míry byla vzorem při rozhodování o dalším směřování jeho paní učitelka. Celou třídu vozila na školní výlety. Vlákem z Jičína do zastávky Turnov – město. Pak pěšky na Valdštejn, Hrubou Skálu, Sedmihorky. A vlákem zase zpátky. Kolikrát tu cestu prošlapal? Když pak rodiče koupili kousek od Jinolických rybníků chalupu, byl Jaroslav v sedmém nebi.

Ten kraj mu přirostl k srdci. Z Jičina byl za pár desítek minut vláčkem v přírodě. To ticho! Večer slyšet kuňkat žáby. Chalupa, no byla to spíš taková chajda před rozbořením. Spíš danajský dar, ale Jaroslav sem jezdil rád. Společně s otcem z rozpadlé chatrče, kterou otcí prodal kolega v práci, vybudovali krásnou útulnou chaloupku. I po letech zde nacházel Jaroslav idylické místo, kde mohl vypnout, nechat všechny školní starosti plavat. Když se chtěl vykoupat, stačilo vzít kolo a dojet k Jinolickým rybníkům.

Tam potkal Kamilu. Taky kantorku. Byla u vody na branném kurzu. Padli si do oka. Pozval ji, kam jinam než do Českého ráje. Valdštejn, Hrubá Skála, Sedmihorky. Ani jí nevadilo, že stejně jako Jaroslav ta místa patřila k jejím školním výletům, neboť bydlela s rodiči v nedalekém Turnově.

Dodnes v Jaroslavovi přetrvává pocit z jejich vzájemného sblížení. Letní prázdninové dopoledne. Hrubá Skála. Kdesi z amplionů zpívala Helenka Vondráčková písničku v originále od švédské skupiny ABBA „Už to bude rok.“ Kamila měla na sobě světle modré letní šaty, se kterými si kýčovitě pohrával větrík. Svět byl krásný, Jaroslav si přál, aby se v té chvíli navěky zastavil. Kamilu políbil. A ačkoliv už to bude podstatně víc než onen rok z písně, kdy jí z vlaku mával, tak náboj toho okamžiku, bezstarostného mládí, lásky, krásy a příslibu, že mu bude dovoleno mnohem víc, zůstal v něm zaset do dnešních dnů, možná až do smrti.

Přiblížila se Jaroslavova padesátka. Byl máj a oslava naplánovaná na chalupu v Českém ráji.

„Jardo, já ti nevím, jestli je to dobrý nápad, pozvat Jiřinu se Standou?“ namítla Kamila.

„Je to moje sestra,“ nedal se odbýt Jaroslav.

„Já vím, ale stejně se budete zase hádat,“ povzdychla si Kamila, neboť Jiřinu a jejího Standu měla přečtené do poslední kapitoly. „A nakonec jim zase ve všem ustoupíš, mají tě omotaného kolem prstu. Nakonec jim dáš přepsat i tuhle chalupu.“

„Chalupu jim nikdy nedám!“ zvýšil hlas Jaroslav.

„Já vím, dopadne to jako s tím bytem po tvoujím mámě,“ utrousila Kamila, ale nakonec ubrala plyn, neboť se nechtěla pohádat.

„Bráško, co by ti to udělalo?“ přišla s lahví vína a prosíkem Jiřina na oslavu Jaroslavových narozenin.

„Bráško,“ řekl si v duchu Jaroslav. Copak ode mne zase bude chtít?

„Kdybys tuhle chalupu, převedl na naši Šárku. Víš, jak je na tom špatně, dvě děcka, chlapi zmizeli, zůstala na ně sama, no tak, nenech se prosit,“ žadoní Jiřina.

„Nezlob se, Jiřino, ale chalupa je moje. Víš to stejně dobře jako já, že naši, dokud ještě žili, ji přepsali na mě. Tobě dali peníze, auto a ...“ trpělivě se snaží

vysvětlovat Jaroslav.

„Auto? Jaký auto? Starej křáp, to bys mě rozesmál, brácho,“ vyskakuje Jiřina z lavičky. Na ohni se griluje maso, rodinná idylka, zdálo by se. „Jo a peníze, ale to bylo ještě před revolucí, víš, jakou má dneska ta chalupa cenu? A já dostala jen pár táců, tys to vždycky s našima uměl!“

Jaroslav se nechtěl hádat, nechtěl sestře vyčítat, že po matčině smrti, ačkoliv byt v Jičíně zdědili na polovinu, obsadila Jiřinina mladší dcera Šárka se dvěma dětmi. Jaroslav z bytu neviděl ani korunu. A když si našla neteř dalšího partnera, tak byt začali pronajímat. Jaroslav si odnesl jen pár věcí, parádní skleničky, ze kterých pili doma jen na Vánoce, nějaké staré papíry a pár knih.

„Tak dobře, když nechceš dát chatu Šárce, tak ji aspoň pronajmeme? Co ty na to?“ nevzdává se Jiřina tak lehce.

„Ani pronajmout, já jsem tady prakticky každé léto a ...“

„No jo, ty máš dva měsíce dovolenou, aby ses nepředřel, to tvoje šaškování před katedrou a ještě dva měsíce volna, já mám ruce celý modrý, jak vydávám to zmrzlý maso, kolikrát prsty ani necejtím a pán si musí na chaloupce odpočinout,“ křičí Jiřina.

„Máš přece důchod. Nemusíš chodit do práce, když ...“

„Důchod?!“ Jiřina se hystericky rozesměje. „Těm pár drobáskům říkáš důchod? Kdybych nechodila do práce, z čeho bychom žili? Víš, co dneska všechno stojí? Nevíš nic, pane učiteli, o životě nevíš vůbec nic ...“ křičí na lesy, až se ve vesnici lidi díví, co se tam na chalupě děje.

„Jiřino, ty si pořád stěžuješ, máte všechno, barák jste postavili, vím, že ti naši pomohli a ...“

„Ty, zrovínka ty, mi budeš vyčítat pár korun, co mi dala máma, přitom jsem na ně měla nárok, protože jste mě oškubali jako slepici!“

„Jiřino, víš, jak je to v Cimrmanovi: Nezapomeňte, že je zakázáno brát si cokoli do hrobu,“ snažila se odlehčit situaci Kamila, ale jen přilila olej do ohně. Jako by tušila, co bude za pár měsíců následovat.

„To říká ta pravá, vaši vás podporují, kde můžou, to se potom rozvaluje na naší chalupě, co ...“ Jiřina ztratila poslední zbytky soudnosti.

„Tak u toho nemusím být,“ polkne na sucho Kamila a práskne dveřmi chalupy.

„Jiřino, měla by ses Kamile omluvit,“ snaží se o smír Jaroslav. Kolikrát se snažil? A nakonec ustoupil, vždycky ustoupil, Kamila má pravdu, ale ta chalupa, tu nepustí, je to vlastně poslední, co mu zůstalo. Nadělal se na ní, zatímco Jiřina sem pomalu nepáchla. Udržuje ji a je mu tady tak krásně.

Sedne si venku na lavičku. Otevře láhev piva a čte si. Nebo jen tak poslouchá šum stromů, zpěv ptáčků, občas zahlédne bažanta nebo srnu. Tady by chtěl jednou dodýchat. Ne ve městě, v paneláku, ale v přírodě, v místech, kde nachází svoji ztracenou rovnováhu.

„Já řeknu holkám, Veruně a Šárce, co maj za strejčka, jak jim nechce

pomocť, jak jen škudlí pro sebe, hamoun jeden ...“ Jiřině stoupá alkohol do hlavy a ztrácí poslední zábrany.

Po revoluci začal Standa podnikat, jenže „mnoho povolaných, málo vyvolených.“ Peníze se rozkutálely, místo aby se okotily. A Jiřina naříkala, kudy chodila. Všichni jí jen ubližují.

„Jiřino, počkej,“ snaží se Jaroslav zastavit vodopád nadávek. „Poslouchej, slyšíš to ticho?“

„Seš blázen,“ Jiřina je k neutišení.

„Umíš se bavit o něčem jiném než o penězích a o majetku?“ nevydrží smířlivý tón Jaroslav.

„No jo, když se válíš v miliónech, to se to mluví ...“

„Jaký milióny, co to meleš?“ Jaroslav zvyšuje hlas. Ve škole se ovládne, nevytočí jej ani třída pubertáků s jejich provokativními dotazy, i když by někdy nejraději ... ale Jiřinu nějak nezvládá. Cítí, jak se mu žene krev do hlavy. Jako sopka před erupcí. Na hrudi cítí píchnutí.

„Říkaj to vo tobě, že prej ve škole sis nakradl, při přestavbě školy nebo tělocvičny ...“

„Víš, co, Jiřino, vypadni! Vypadni!“ řve jako nikdy v životě nedokázal zařvat na partičky nezbedníků. Chce ze sebe vykřičet všechny nespravedlnosti světa, jejich nepovedených sourozeneckých vztahů.

Jiřina, Standa a jejich mercedes se na lesní cestě mění v malou bezvýznamnou tečku. Tečku za smutným životním příběhem, kde na prvním místě figurují peníze.

Na jaře příštího roku, po měsících mrtvého ticha, Jiřina zavolala. Jaroslav zvedal telefon nejistě. Sice si občas vyčítal, že neměl být na sestru tak hrubý, jenže Kamila jej vracela do reality.

„Jardo, na tobě by se fakt dalo štípat dřív! Copak to všechno nezavinila Jiřina?“

Už několikrát chtěl zavolat, jak se jim vede, ale nikdy nenašel odvahu.

„Járo, mám rakovinu plic. Klempíruju už od zimy. Doktoři nejdřív říkali, že to je zápal plic, dostala jsem horu prášků, nic nezabíralo. Prosvítili mě ze všech stran, pak jsem začala vykašlávat krev a teď ... rakovina. Mám před sebou pár měsíců života!“

Litoval jí. Ale nedokázal pomoci. Vydal se za ní do nemocnice v Jičíně. Onkologické oddělení. Přinesl mandarinky.

„Tak jak se cítíš?“ zeptal se nesměle po skoro ročním mlčení. Doufal, že hrozná nemoc naučila sestru vážit si posledních chvil života. Že objevila jiné hodnoty než peníze. Byla bledá, v obličeji pohublá. Změněná. Změnila se i uvnitř?

„Jardo, proč ty vlastně nechceš dát přepsat tu chalupu na naše holky?“

Jaroslav na chvíli oněměl. Čekal nářky na osud, krutou nemoc, ale Jiřina se nezměnila.

„Jiřino, přece se nebudeme bavit o chalupě,“ snažil se předejít hádce.

„Nemysli si, já to mám všechno promyšlený, barák jsem dala přepsat holkám. A kdybys jedný dal tu chalupu, tak bych ...“

„Jiřino, zapomeň chvíli na chalupu, na peníze a ...“

„Jo tak, ty ses přišel podívat, jestli už jsem natáhla ráfy, abys po mně dědil, co?“

Jaroslav ji ujistil, že po ní nechce vůbec, ale vůbec nic. Přišel ji potěšit, jak se domníval, dodat naději a sílu, navázat přetrženou nit jejich společného příběhu, ale mýlil se.

„A nemysli si, brácho, že se mě zbavíš! Budu tě chodit strašit, dokud těm holkám tu chalupu nedáš přepsat. Z onoho světa tě budu chodit strašit, abys věděl ... a stejně tě dostanu do hrobu, to si piš, ty hajzle jeden, stejně to je tvoje vina, že jsem takhle dopadla. Děkala jsem, dřela jsem se jako kráva, a co z toho ... ty ...“ rozkašlala se.

„Jiřino, musíš se šetřit.“

„Na co se šetřit?“ řekla štěkavým hlasem přerušovaným sýpáním. „A příště přines tu smlouvu na chalupu ...“ to byla poslední slova, které Jaroslav od své sestry slyšel.

Několikrát si pohrával s mobilem. Seděl na lavičce před chalupou a chtěl vytočit kombinaci čísel, ale vždycky zaváhal a přístroj zase položil. Ale co když už nikdy nebude mluvit se svojí sestrou? Výčítky bodaly jako ostré jehly. Co když už nikdy ... je to přece jenom jeho sestra.

Prázdniny se blížily ke konci. Pro Jaroslava to znamenalo přestěhovat se zpět do panelákového bytu v Turnově. Vydat se vláčkem po známé trase. Pozorovat na skále vztyčenou Hrubou Skálu i bílou omítku hradu Valdštejn. Dívat se po kraji a těšit se, že opět za rok o prázdninách ... nikde mu nebylo tak dobře. Byli s Kamilou v Itálii, Chorvatsku i v Řecku. Moře je krásné, ale Jinoličák je Jinoličák. Těžko to vysvětloval kolegyním v práci, prohlížejícím si katalogy cestovních kanceláří. Zůstane raději doma. V kraji. Projde se po skalách. Zajde k Pelíšku. A bude vzpomínat, jak jej jednou kamarádi vytáhli na skálu. Bella Vista. Krásná vyhlídka. A byla to vsutku překrásná vyhlídka. Sice se výšek spíše bál, ale najednou měl ten kraj jako na dlani. Oborský rybník, Němeček a Vražda. A to mu nikdy moře nemůže dát. Celé údolí. Český ráj to napohled. Tady je doma.

Zrovna když kosou likvidoval travnatý porost, pomyslel si právě, že by jej táta vypeskoval, že nechává vysoké strniště, rozezvučel se mu v kapse mobil.

Že by se někdo z kolegů kantorů nemohl dočkat pondělí, až se sejdou ve škole?

„Strejdo,“ poznal hlas neteře Veroniky. Věděl, že je zle. Už nemá sestru.

„Zemřela dneska nad ránem. Volali nám ze špitálu. Jedeme s tátou zařizovat pohřeb. Počítám, že bude příští týden a ...“ slova pro Jaroslava pozbývala významu. Tak přece už ji neuvidí, neuslyší. Kácí se v našem lese. Sotva po šedesátce, tak brzy. Proč nezavola? Proč se nepovznosl nad všechny žabomyši spory blednoucí tváří v tvář té s kosou.

Večer seděl s Kamilou před chalupou. Pomalu byl cítit podzim.

„Nechtěl bych tě přežít,“ řekl s mokřýma očima Jaroslav a Kamila mu položila hlavu na rameno.

Pohřeb v jičínské rozlučkové síni proběhl důstojně. Když pokládal kytici k rakvi, měl slzy na krajíčku. Něco pro něj končilo. Vyčítal si, že měl být smířlivější. Přece jenom měl ... co měl? Dát přepsat chalupu na neteře?

Ten pátek byl pro Jaroslava vůbec smolný. Ne proto, že jej nezvali na smuteční posezení. Stejně musí šetřit, jak by mu vysvětlila Jiřina. Ale když se vraceli z Turnova vláčkem na chalupu, zvedla se bouře. Popadalo hodně stromů. Takže vlak měl zpoždění. Museli přesezat na autobus. Výluka.

Na chalupu se dostali až pozdě večer. Otevřeli dveře a na zemi tam ležela kaluž vody. Asi někde zatéká, pomyslně si Jaroslav, ale ač hledal na stropě místo, kudy by se voda dostala do místnosti, nic nenašel.

„Není divu,“ přitakala Kamila, „v takové bouře.“

Ale v Jaroslavovi od té chvíle začal hlodat červ pochybností. To nebyla bouřka, to byla ... Jiřina.

V noci, když se probudil, zjistil, že mu najednou zničehonic nefunguje mobil. Nejdříve si myslel, že si jej zapomněl dobyt, ale když zastrčil mobil do sítě, displej zůstal mrtvý.

„Kamilo, já mám takový divný pocit, že Jiřina ...“ nikdy nevěřil řečem o posmrtném životě. Smál se kolegyni, která ve sborovně vypravovala, jak ji chodí navštěvovat mrtvý manžel, po té co jej před padesátkou skolil infarkt. Ale teď najednou začínal pochybovat.

„Neměl bych přece jenom tu chalupu ...“ rozkolísala Jaroslava další jobovka. Postupně se rozbil počítač, pračka a lednička.

„To víš, už něco pamatují, vždyť jsme si je pořizovali, když jsme se stěhovali do nového bytu,“ logicky vysvětlovala Kamila.

Přišly další prázdniny. Jaroslav sedával na lavičce před chalupou. Stále častěji míval stísněný pocit, jako když jej někdo pozoruje. Vzpomínal na Jiřinu a její prorocká slova: „Já tě zabiju, brácho!“

Kamila si jeho zvláštního počínání všimla. Nebyl to on, ani tady na chalupě, kde se mu vždycky tolik líbilo. „Jardo, nechceš si zajít k psychologovi, Evin

manžel dělá ...“

„Chceš ze mě udělat blázna?“ okřikl jí Jaroslav. Hádali se málokdy, ale poslední dobou se nesoulad mísil se mezi ně stále častěji.

„Nechci, jen pozoruji, jak se zbytečně trápíš. Seber se konečně! Tvoje sestra je určitě v pekle, smaží se za všechny ty podrazy a křivárny, za závist a lakotu. A ty, Jardo, ty patříš do ráje, třeba do nebeského či Českého ráje, ale už to konečně pochop, že jsi udělat až příliš pro klid v rodině. Až příliš. Pořád si ustupoval, ale teď je hamižná sestra jinde. V pekle, chápeš? Takže chalupa je naše! A vždycky to tak bude!“

Jaroslavovi se ulevilo. Věděl, že Kamila má pravdu, jen se občas bál, jak byl celý život navyklý, říkat pravdu lidem do očí. Říkat pravdu sám sobě.

Uběhl rok od Jiřiny smrti. Zase se blížil konec prázdnin, když Jaroslavovi na nový mobil přišla divná zpráva: „Byt! Přijed!“

Soused Karel má klíče od bytu, zalívá kytky a pro případ, že by se něco stalo.

„Kamilo, podívej, co mi přišlo?“

„To je nějaká blbost,“ mávne rukou Kamila. „Počkej, zavolám Karlovi. Jestli to posílá on, řekne nám, co se děje.“

„Ale to číslo není Karlovo,“ zděšeně, oči vyvalené, špitne Jaroslav.

„Nebere mi to,“ naštvaně podotkne Kamila.

„Já tam pojedu. Hned teď! Třeba se opravdu něco děje.“

„Neblázní, Jardo!“

„Zavolám ti a když bude všechno v pořádku, tak jsem večer zpátky,“ zakřičí Jaroslav, popadne batůžek a míří na vlak. Nic jej nezadrží. Ani se nerozloučí.

Sedí v poloprázdném vagónu. Kdo by teď, když už prázdniny končí, jezdil do skal? Sleduje panorama podél trati. Zemský ráj to napohled. Tady by chtěl zemřít. Tady kde prožil celý svůj život, tady... poslední, co v životě Jaroslav viděl, bylo červené auto, které se blížilo k nechráněnému železničnímu přejezdu v Sedmihorkách. Zdálo se mu, že za volantem automobilu sedí jeho sestra Jiřina.

*(Povídka získala 2.cenu na literární soutěži Strípky z Ráje v Turnově.)*